

«БУЛО НЕВЕСЕЛО»

Як українська булінг-дипломатія

може завадити конструктивним відносинам із союзниками

Твіт президента України Володимира Зеленського, в якому він критикував союзників країни за нерішучість у питанні запрошення України до НАТО, ледь не привів до зворотного ефекту – США мало не скасували запрошення України до НАТО.

Як передає BBC про це пише впливова американська газета The Washington Post, посилаючись на слова офіційних осіб. Допис українського президента настільки сколихнув Білій дім, що мало не спонукав США відкликати запрошення для Києва стати членом альянсу, зазначили співбесідники видання.

Зрештою Сполучені Штати та їхні союзники домовилися зберегти текст декларації у тому вигляді, який був представлений на саміті НАТО, що відбувся у Вільнюсі 11-12 липня.

Декларація не містить часових рамок для членства України в блоці, але стала результатом важких зусиль, спрямованих на те, щоб змусити адміністрацію Байдена та інших європейських лідерів зробити конкретніші пропозиції Києву на тлі російського вторгнення, пише видання.

Що написав Зеленський

У своєму твіті Володимир Зеленський емоційно висловився стосовно останніх пропозицій для України, які обговорювали на саміті у Вільнюсі. Він заявив, що лідери альянсу говорять тільки про запрошення України, а не про її членство.

«Безпрецедентно й абсурдно – коли немає жодних часових рамок і для запрошення, і для членства України; і коли націомістство додається якесь дивне формулювання про «умови» навіть для запрошення України», – йшлося в заявлі президента, розміщений в його соцмережах. «А значить, залишається можливість торгуватися членством України в НАТО – у переговорах із Росією. А для Росії це означає мотивацію й надалі продовжувати свій терор», – зазначив Зеленський.

Україна очікувала від саміту у Вільнюсі чіткого формулювання про те, що альянс прийме її до своїх членів після закінчення війни. Саме навколо цього питання точилося найбільше дискусій.

«Було невесело»

Після слів Зеленського у блоці почали обговорювати, як їм реагувати на це. За словами європейських чиновників, США припустили, що пункт про запрошення у формулюванні «Ми зможемо направити запрошення Україні приєднатися до Північноатлантичного альянсу, коли союзники погодяться та будуть виконані умови» необхідно переглянути чи взагалі прибрати.

Два джерела, що безпосередньо брали участь у переговорах, заявили виданню, що Вашингтон був настільки розлючений, що хотів змінити формулювання так, щоб ускладнити шлях України до альянсу. Інший співрозмовник зазначив, що таке рішення підтримували кілька осіб, але загалом США не хотіли скасовувати свою обіцянку.

У підсумку вирішили не змінювати текст документа. «Це дає дуже чіткий і сильний сигнал, як Україні, так і Росії», – сказав один зі співрозмовників WP.

За даними видання, президент Франції Макрон за підтримки країн Центральної Європи та Балтії наполягав на збереженні початкового формулювання. Це розціновалося «як найсильніша з можливих пропозицій Україні» на тлі небажання США, Німеччини та інших країн діяти більш рішуче через побоювання, що це втягне альянс у пряму конfrontацію з Росією.

Як зазначає WP, цей інцидент ілюструє невдоволення всередині НАТО тактикою тиску Зеленського, коли навіть деякі з його найбільших шанувальників засумнівались, чи відповідає це інтересам України.

Водночас кульова боротьба, яку він розпочав, показує, наскільки мало альянс може зробити для розв'язання цієї проблеми: країни НАТО йдуть ва-банк у своїх військових зусиллях, багато країн-членів залишаються глибоко відданими вимогам Зеленського щодо посилення підтримки.

І хоча чимало посадовців висловили невдоволення його твітом, є розуміння того, що лідер країни, що воює, має продемонструвати, що він робить все можливе, щоб отримати максимум від імені свого народу.

Пізніше, на саміті, український президент пом'якшив тон, висловивши подяку під час особистих зустрічей з лідерами країн блоку.

За підсумками заходу генсек НАТО Єнс Столтенберг заявив, що Україна отримає запрошення, коли домовляться союзники та будуть виконані умови. Він повідомив також, що Київ не зобов'язуватимутимуть виконувати план дій щодо підготовки до членства в альянсі, тим самим скоротивши процес вступу країни на один крок.

За даними WP, 12 липня, наступного дня після напружених переговорів, керівник офісу Зеленського Андрій Єрмак мав інтенсивну розмову з радником президента США з нацбезпеки Джейком Салліваном.

Єрмак, за словами одного зі свідків розмови, намагався спречатися з Салліваном. Однак і Салліван, за словами джерела, «виглядав рішуче». Розмова тривала близько 30 хвилин. Напружені зусилля, спрямовані на утримання лінії України, привели до того, що деякі з найсильніших прихильників Києва були виснажені й роздратовані.

«Було невесело», – резюмував високопосадовець НАТО, знайомий з переговорами.

Сам Єрмак, коментуючи твіт Зеленського напередодні саміту НАТО, заявив під час спілкування з журналістами, що Президент Володимир Зеленський «залишається чесною людиною, він говорить все, що думає». Він запевнив, що Зеленський самостійно написав свій твіт, формулювання його: «звичайно, люди допомагають, але він вивіряє кожне слово, «пропускає через себе».

Кінець булінг-дипломатії?

Головний редактор видання «Тиждень» Максим Віхров, в своїй колонці на шпалтах видання, називає цей тренд влади булінг-дипломатією.

«Подобається нам це чи ні, але люди хочуть бачити трохи вдячності», – сказав міністр оборони Британії Бен Волос під час саміту НАТО у Вільнюсі. Володимир Зелен-

ГЕОПОЛІТИКА

ський з відповідю не забарився: «Не розумію питання. Ми завжди були вдячні і завжди вдячні. Я просто не знаю, як ми ще повинні дякувати.

Можемо зранку прокидатися і дякувати міністру. Нехай він напише мені, як потрібно дякувати, і я так і подякую». Жорстко й сухо по-людськи справедливо, адже Україна платить за опір Росії неспівмірно більшу ціну, ніж усі наші західні партнери разом узяті. Якщо хтось відчуває дефіцит вдячності, то ми відчуваємо дефіцит безпеки. Перше псує настрій, а за друге нам доводиться розплачуватися кров'ю і життями. Як-то кажуть, *feel the difference*.

Однак не варто сподіватися, що в міжнародній політиці діють ті самі правила, що й в українській. Зеленський став президентом завдяки ефектним популистським прийомам, які сподобалися виборцям. Політики старших генерацій робили те саме, проте Зеленський вивів технологію на новий рівень і переміг. Але міжнародні відносини – річ набагато складніша. Тут можна виграти батл стендаперів, однак ані на міліметр не наблизитися до мети (і то в найкращому разі).

Після початку великої війни склалася унікальна ситуація: прогнози західних аналітиків не справдилися, тамешній істеблішмент розгубився, а обивателів захлопнула хвиля захоплення Україною. Зеленський вийшов на міжнародну арену як герой класичного екшену, у якому списаний з рахунків андердог кидає виклик лихій долі. Саме тому «шокова дипломатія» в стилі Андрія Мельника працювала якщо не ідеально, то, без сумніву, ефективно. Ми могли апелювати до емоцій вестернів (у цьому, власне, і полягає популизм), були істеблішмент, висувати жорсткі вимоги – і це давало результат.

Але наївно було сподіватися, що така ситуація триває вічно. Ресурс емпатії масової аудиторії перегоряє, наша війна стала звичним інформаційним тлом. Пересічні вестерні все ще співчують Україні, але скоро ми описанося сам на сам із західним істеблішментом. Так, навесні 2022 року чимало західних лідерів здавалися нерішучими, а часом відверто слабкими. Проте це було лише миттєве збентеження, від якого вони вже оговталися. І саме час пригадати, що західний істеблішмент – зовсім не те середовище, яке можна задавити харизмою і «взяти на горло».

За плечима в Бена Воллеса чверть століття політичної кар'єри, а до того – з десяток років кар'єри військової. І діється не про паперову роботу в офісі. На початку 1990-

х Воллес був офіцером Шотландського гвардійського полку в Белфасті й отримав нагороду за знешкодження угруповання бомбістів IRA, причому деталі цього епізоду й досі засекречені. Те, що сьогодні він схожий на вчителя фізики, не повинно вводити в оману. Біографією Ріши Сунака теж варто поцікавитися.

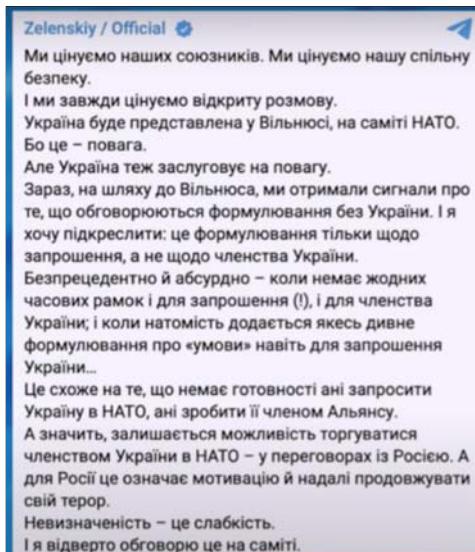
І діється не лише про британців. Олаф Шольц чи Еммануель Макрон можуть видаватися хоч якими нерішучими, проте обидва є витвором потужних політичних машин, що забезпечили Німеччині й Франції фактичне лідерство в ЄС. Те, що західні політики й чиновники здаються спаніелями, – лише даніна політичному етикету. Насправді ми маємо справу з бульдогами. Якщо хтось думає, що Заходом керує натовп полохливих клерків, які дмухають на холодне й сахаються власної тіні, то це велика помилка.

Звісно, момент слави, коли ми могли шпиняти сильних світу цього, пішов на користь Україні. Ми скористалися ним на 100 %, і для постколоніального суспільства такий досвід цінний. Проте важливо вчасно зрозуміти, коли булінг-дипломатія починає працювати проти нас. Просто тому, що запаморочення від успіхів може коштувати нам занадто дорого.

Тому, коли комусь на Заході хочеться ще більше української вдячності, емоційні стендапи й апеляції до всеценської справедливості варто залишити представникам громадянського суспільства. Воно в нас достатньо потужне й галасливе, щоб донести меседж до наших союзників. Тим часом владі варто було б терміново створити ДП «Укрполяпостач» – хай експортують вдячність у промислових масштабах. Тому що інших партнерів на цій планеті в нас немає.

Бен Воллес 14 липня у своєму дописі уточнив власні слова. Він сказав, що мав на увазі потребу України «часом відзначати, що в багатьох країнах та в деяких парламентах підтримка не така сильна, як у Британії». Міністр оборони також висловив намір продовжувати підтримувати Україну стільки, скільки знадобиться. Ермак назвав ситуацію, яка виникла довкола висловлювань Воллеса, «вигадкою, яка з'явилася на рівному місці».

За матеріалами BBC, The Washington Post, видання «Тиждень»

Британці поставили Банкову на місце, Україна НЕ ВИКОНАЛА майже нічого із ви... Натисніть ESC, щоб вийти з повноекранного режиму

“

ТУТ Є НЕВЕЛИКЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ, ЯКЕ ПОЛЯГАЄ В ТОМУ, що, ПОДОБАЄТЬСЯ НАМ ЦЕ ЧИ НІ, ЛЮДИ ХОЧУТЬ БАЧИТИ ВДЯЧНІСТЬ. МОЯ ПОРАДА УКРАЇНЦЯМ: ІНОДІ ВИ ПЕРЕКОНУЄТЕ КРАЇНИ ВІДМОВИТИСЯ ВІД ВЛАСНИХ ЗАПАСІВ ЗБРОЇ, І ТАК, ЦЕ – БЛАГОРОДНА ВІЙНА,

БЕН ВОЛЛЕС
Міністр оборони Великої Британії

“

ЗБЕРЕЖЕМО УКРАЇНУ // ПРЯМІЙ // 19:13